

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI SECȚIA A II- A PENALĂ
DOSAR NR.

ÎNCHEIERE
Ședința publică din data de **15.06.2022**
Instanța constituită din:
PREȘEDINTE : TD
JUDECATOR : GR
GREFIER : MB

Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București - este reprezentat de către PROCUROR :XE.

Pe rol se află soluționarea apelului formulat de către apelantul-inculpat AB împotriva sentinței penale nr. 9 din data de 21.01.2022 pronunțate de Judecătoria Sectorului X, în dosarul nr. 12688/300/2020.

La apelul nominal, făcut în ședință publică, se prezintă avocatul ales al apelantului-inculpat AB, dna FG, cu împuternicire avocațială seria B, nr. 4137832 din data de 19.04.2022, emisă de către Baroul București la dosar, fila 49, lipsind apelantul-inculpat AB și intimata-persoană vătămată CD. Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință,

La interpelarea Curții, avocatul ales al apelantului-inculpat AB învederează că nu a mai luat legătura cu acesta încă de la termenul de judecată anterior și că a încercat să îl contacteze, dar ambele numere de telefon sunt închise.

La interpelarea Curții, avocatul ales al apelantului-inculpat AB arată că nu are cereri prealabile de formulat în cauză.

Curtea, având în vedere că inculpatul este acuzat că a săvârșit fapta la data de 28.03.2017, precum și faptul că potrivit art. 154 alin. (1) lit. d) Cod penal termenul de prescripție generală pentru fapta de furt este de 5 ani, existând posibilitatea să se fi împlinit termenul de prescripție generală conform art. 475 Cod proc.pen., din oficiu, pune în discuția participanților sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept – în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

- dacă normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă sau sunt norme de drept procesual supuse principiului „tempus regit actum”;
- dacă art. 155 alin. (1) Cod penal, în forma în vigoare în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022, este susceptibil de a fi aplicat ca lege penală mai favorabilă.

Reprezentanta Ministerului Public și avocatul ales al apelantului-inculpat AB, având cuvântul fiecare, pe rând, arată că sunt de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Curtea rămâne în pronunțare sub aspectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție.

CURTEA,

Referitor la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării unei chestiuni de drept:

I. Constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art.475 din Codul de procedură penală, motivat de faptul că:

1. Curtea de apel este investită cu judecarea cauzei în apel și, potrivit dispozițiilor art.552 C.p.p., hotărârea instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării acesteia, fiind astfel îndeplinită condiția prevăzută la art. 475 C.p.p. referitoare la soluționarea cauzei în ultimă instanță.

2. În speță, a fost identificată, din oficiu, o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, și anume:

- dacă normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă sau norme de drept procesual supuse principiului „tempus regit actum”.

- dacă art. 155 alin. 1 C. pen., în forma în vigoare în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022, este susceptibil de a fi aplicat ca lege penală mai favorabilă.

De lămurirea acestor chestiuni de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, dat fiind că:

Dacă se apreciază că normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă, s-ar considera că art. 155 alin. 1 C. pen., în forma în vigoare în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022, este susceptibil de a fi aplicat ca lege penală mai favorabilă. Dacă se apreciază că normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept procesual supuse principiului „tempus regit actum” s-ar considera că art. 155 alin. 1 C. pen., în forma în vigoare în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022 nu este susceptibil de a fi aplicat ca lege penală mai favorabilă, deoarece actele de procedură și-au produs efectul întreruptiv la data întocmirii lor.

Inculpatul este acuzat că a săvârșit fapta la data de 24.03.2017, iar pentru infracțiunea prevăzută de art. 228 alin. 1 C. pen., conform art. 154 alin. 1 lit. d C. pen., termenul de prescripție a răspunderii penale este de 5 ani. Organele de urmărire penală au început urmărirea penală la data de 10.05.2017, iar la data de 15.02.2018 au dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale față de inculpat. Se pune problema împlinirii sau neîmplinirii termenului de prescripție generală, în funcție de adoptarea uneia dintre opiniile menționate mai sus.

3. Chestiunea de drept enunțată este nouă deoarece asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat nici printr-un recurs în interesul legii, nici printr-o hotărâre prealabilă, potrivit art.474 și, respectiv, art.477 din Codul de procedură penală.

4. Chestiunea de drept enunțată nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate astăzi, 15.06.2022.

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin sentința penală nr. 9/21.01.2022 pronunțată de Judecătoria Sectorului X, în baza art. 228 alin. 1 C. pen., cu aplic. art. 41 alin. 1 C.p., art. 43 alin. 5 C.p., inculpatul **AB** a fost condamnat la pedeapsa de **1 an închisoare** pentru săvârșirea infracțiunii de furt (faptă săvârșită la data de 28.03.2017).

În temeiul art. 67 alin. 1 raportat la art. 66 alin. 1 lit. a, b din Codul penal, i s-au interzis inculpatului, ca pedeapsă complementară, exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o perioadă de 2 ani de la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 65 alin. 1 raportat la art. 66 alin. 1 lit. a, b din Codul penal i s-au interzis inculpatului, ca pedeapsă accesorie, exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe și până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

S-a constatat că inculpatul AB a săvârșit prezenta infracțiune (faptă săvârșită la **28.03.2017**) în **concurs real** cu infracțiunile ce au făcut obiectul condamnărilor dispuse prin:

- sentința penală **nr. 2590/17.10.2017** a Judecătoriei Sectorului X, definitivă prin neapelare la 16.11.2017 (faptă săvârșită la 18.04.2017),

- sentința penală **nr. 30/16.01.2018** a Judecătoriei Sectorului X, definitivă prin decizia penală nr. 408/A/27.03.2018 a Curții de Apel București- Secția a-II-a Penală (faptă săvârșită la 07.04.2017)

- sentința penală nr. **423/23.05.2019** a Judecătoriei Sectorului X, definitivă prin decizia penală nr. 1426/A/30.10.2019 a Curții de Apel București- Secția a-II-a Penală (faptă săvârșită la 08.09.2016).

- sentința penală nr. **861/04.08.2020** a Tribunalului X, definitivă prin neapelare la 01.09.2020 (faptă săvârșită la 19.03.2017).

S-a descontopit pedeapsa rezultantă de 2 ani, 1 luna și 10 zile aplicata prin sentința penală nr. **861/04.08.2020** a Tribunalului X, definitivă prin neapelare la 01.09.2020, în pedepsele componente pe care le repune în individualitatea lor, respectiv:

- **1 an și 2 luni închisoare**, aplicata prin sentința penală nr. **2590/17.10.2017** a Judecătoriei Sectorului X, definitivă prin neapelare la 16.11.2017;
- **1 an și 2 luni închisoare**, aplicata prin sentința penală nr. **30/16.01.2018** a Judecătoriei Sectorului X, definitivă prin decizia penală nr. 408/A/27.01.2018 a Curții de Apel București- Secția a-II-a Penală;
- **1 an închisoare**, aplicata prin sentința penală nr. **423/23.05.2019** a Judecătoriei Sectorului X, definitivă prin decizia penală nr. 1426/A/30.10.2019 a Curții de Apel București- Secția a-II-a Penală.
- **8 luni închisoare**, aplicata prin sentința penală nr. **861/04.08.2020** a Tribunalului X, definitivă prin neapelare la 01.09.2020.

În baza art.40 al.1 Cp, art. 38 al.1 Cp, art. 39 al.1 lit.b Cp contopește pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, de **1 an închisoare**, cu pedepsele concurente de:

- **1 an și 2 luni închisoare**, aplicata prin sentința penală nr. **2590/17.10.2017** a Judecătoriei Sectorului X, definitivă prin neapelare la 16.11.2017;
- **1 an și 2 luni închisoare**, aplicata prin sentința penală nr. **30/16.01.2018** a Judecătoriei Sectorului X, definitivă prin decizia penală nr. 408/A/27.01.2018 a Curții de Apel București- Secția a-II-a Penală;
- **1 an închisoare**, aplicata prin sentința penală nr. **423/23.05.2019** a Judecătoriei Sectorului X, definitivă prin decizia penală nr. 1426/A/30.10.2019 a Curții de Apel București- Secția a-II-a Penală;
- **8 luni închisoare**, aplicata prin sentința penală nr. **861/04.08.2020** a Tribunalului X, definitivă prin neapelare la 01.09.2020.

S-a aplicat inculpatului pedeapsa cea mai grea de 1 an și 2 luni închisoare la care se adaugă sporul obligatoriu de 1/3 din celelalte trei pedepse aplicate, reprezentând 1 an, 3 luni și 10 zile închisoare, inculpatul urmând a executa, în final, **pedeapsa rezultantă de 2 ani, 5 luni și 10 zile închisoare**.

În baza art. 45 alin. 3, lit. a C. pen., i s-au interzis inculpatului, cu titlu de pedeapsă complementară exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, de a deține, purta și folosi orice categorie de arme și de a ocupa o funcție de conducere în cadrul unei persoane juridice de drept public, drepturi prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b, h, k Cod penal, pe o perioadă de 3 ani de la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale.

În baza art. 45 alin. 5 C. pen., i s-au interzis inculpatului ca pedeapsă accesorie, exercitarea drepturilor de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice și de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, de a deține, purta și folosi orice categorie de arme și de a ocupa o funcție de conducere în cadrul unei persoane juridice de drept public, drepturi prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a, b, h, k Cod penal, de la data rămânerii definitive a hotărârii până la data executării sau considerării ca executată a pedepsei principale.

În temeiul art. 404 alin. (4) lit. a) C.pr.pen. rap. la art. 72 alin. (1) C.pen. și art. 40 alin. (3) C.pen., s-a scăzut din pedeapsa principală a închisorii aplicată prin prezenta, perioada în care inculpatul a fost reținut și arestat preventiv, precum și perioada deja executată în baza s.p. nr. **2590/17.10.2017** a Judecătoriei Sectorului X, s.p. nr. **30/16.01.2018** a Judecătoriei Sectorului X, s.p. nr. **423/23.05.2019** a Judecătoriei Sectorului X și s.p. nr. **861/04.08.2020** a Tribunalului X, respectiv din 08.09.2016-09.09.2016, 27.04.2017-06.09.2017, 26.11.2017-03.11.2018, 17.08.2019-27.11.2019 și 28.11.2019-17.06.2020.

S-a dedus din durata pedepsei complementare rezultante perioada deja executată de la 03.11.2018 până la 28.11.2019 și de la 17.06.2020 până la rămânerea definitivă a prezentei hotărâri.

S-a constatat ca persoana vătămată CD nu s-a constituit parte civila în cauza penală.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a constatat că inculpatul AB se face vinovată de săvârșirea infracțiunii de furt prevăzută de art. 228 alin. 1 C. pen., cu aplic. art. 41 alin. 1 C.p., art. 43 alin. 5 C.p., constând în aceea că la data de 24.03.2017, în jurul orei 15:00, a sustras din magazinul CD cu punct de lucru în București, 14 bucăți de salam diferite mărci și o sacoșă, în valoare totală de 170,01 lei, prejudiciu recuperat în totalitate.

De asemenea, a constatat pluralitatea de infracțiuni astfel cum a fost descrisă mai sus. Împotriva acestei sentințe a declarat apel inculpatul AB.

III. Punctele de vedere cu privire la dezlegarea chestiunii de drept au fost exprimate astfel:

Atât reprezentantul Ministerului Public cât și avocatul inculpatului au susținut că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție este admisibilă.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată

1.Redarea normelor de drept intern apreciate a fi relevante în speță

Art. 154 alin. 1 lit. d C. pen. – termenul de prescripție a răspunderii penale este de 5 ani, când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depășește 5 ani.

Art. 155 alin. 1 C. pen., în vigoare în perioada 01.02.2014 - 26.06.2018 - cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză.

Art. 155 alin. 1 C. pen., în vigoare în perioada 26.06.2018 - 30.05.2022 - cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea.

Art. 155 alin. 1 C. pen., în vigoare după data de 30.05.2022 - cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului.

2.Punctul de vedere al completului de judecată.

În opinia completului de judecată sunt posibile trei ipoteze:

1.De la data de 25.06.2018 până la data de 30.06.2022, data intrării în vigoare a OUG nr. 71/2022, în materie penală nu a funcționat, din punct de vedere legal, întreruperea cursului termenelor de prescripție a răspunderii penale.

Soluția are ca premisă natura substanțială a instituției prescripției răspunderii penale. Având ca efect înlăturarea răspunderii penale, adică imposibilitatea (excluderea) aplicării pedepselor și a luării măsurilor educative sau de siguranță, prescripția răspunderii penale este o instituție de drept penal substanțial, în totalitate. Ca urmare, normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial deoarece afectează termenul și, implicit, prescripția răspunderii penale.

2. Normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept procesual supuse principiului „tempus regit actum”, iar actele procesuale întocmite de către organele judiciare înainte de data de 25.06.2018 rămân valabile ca acte întreruptive de prescripție a răspunderii penale. Ulterior îndeplinirii actului de procedură încep să curgă un nou termen de prescripție. Actele întreruptive de prescripție trebuie întotdeauna luate în considerare numai în raport cu legea sub imperiul căreia s-au produs.

3.Distinct de ipotezele menționate mai sus, Curtea apreciază că se mai poate decela încă o ipoteză. Deși prescripția este în totalitate o instituție de drept substanțial (inclusiv întreruperea), art. 155 alin. 1 C. pen., incomplet temporar în perioada 25.06.2018-30.05.2022, ca urmare a deciziei nr. 297/2018 a Curții Constituționale a României, nu întrunește condițiile unei legi penale mai favorabile, în sensul art. 5 C. pen., deoarece nu a fost legiferat în sensul înlăturării prescripției special.

Cu alte cuvinte, în situația de față, avem de-a face cu o succesiune aparentă de legi penale. O succesiune reală de legi apare atunci când intervin două sau mai multe legi care reglementează în mod diferit norma de incriminare, sau o normă de drept substanțial. Norma de drept substanțial rămasă în vigoare după decizia nr. 297/2018 a Curții Constituționale nu reglementează în mod diferit instituția

prescripției răspunderii penale, ci a rămas incompletă, nefuncțională și reprezintă un caz de inaplicabilitate a legii penale. În general, aplicarea principiului legii penale mai favorabile este rezultatul voinței legiuitorului, ca urmare a schimbării la un moment dat a politicii penale a statului. Pentru a fi incident art. 5 C. pen., trebuia să intervină o lege nouă care să suprimă prescripția, să mărească ori să micșoreze termenele de prescripție, să modifice regimul prescripției sub aspectul începutului prescripției, cauzelor de suspendare sau de întrerupere. În cazul de față, există o singură lege care a fost sancționată în aspectele ei de drept substanțial, fiind lipsită de aplicabilitate pentru o perioadă determinată de timp. Decizia nr. 297/2018 nu are efect de abrogare a art. 155 alin. 1 C. pen. și nici nu îl reconfigurează. Astfel, decizia menționată nu a creat drept pozitiv, ca de exemplu în cazul art. 35 alin. 1 C. pen., iar pasivitatea legiuitorului nu poate transforma norma rămasă în vigoare în drept pozitiv.

În concluzie, o lege, care nu conține toate elementele pentru a funcționa eficient, nu poate să se întoarcă în trecut sau să ultraactiveze tocmai în vederea aplicării ei. Dacă s-ar aprecia altfel, nu s-ar aplica norma incompletă, ci doar s-ar înlătura efectele juridice generate de alte legi într-adevăr aplicabile.

V. Dispozițiile completului de judecată

Față de considerentele anterior expuse, se va dispune, în temeiul art.476 alin.1 C.p.p. suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii pentru dezlegarea chestiunii de drept sesizate.

PENTRU ACESTE MOTIVE, ÎN NUMELE LEGII, DISPUNE:

În baza art. 476 alin. 1 rap. la art. 475 C. proc. pen. sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. Dacă normele care reglementează efectul întreruptiv de prescripție al actelor de procedură sunt norme de drept substanțial susceptibile de a fi aplicate ca lege penală mai favorabilă sau norme de drept procesual supuse principiului „tempus regit actum”.

2. Dacă art. 155 alin. 1 C. pen., în forma în vigoare în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022, este susceptibil de a fi aplicat ca lege penală mai favorabilă.

În baza art. 476 alin. 2 C. proc. pen. dispune suspendarea dezbaterilor în prezenta cauză, până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunilor de drept.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică azi, 15.06.2022.

Președinte,
TD

Judecător,
GR

Grefier,
MB